Europos Parlamentas
2019-2024

Žuvininkystės komitetas

2022/2188(INI)

29.6.2023

NUOMONĖ

Žuvininkystės komiteto

pateikta Užsienio reikalų komitetui ir Tarptautinės prekybos komitetui

dėl ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimo ataskaitos (2022/2188(INI))

Nuomonės referentas (*): João Albuquerque

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Žuvininkystės komitetas ragina atsakingus Užsienio reikalų komitetą ir Tarptautinės prekybos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

A. kadangi pagal bendrą žuvininkystės politiką (BŽP)[1] reikalaujama, kad ES bet kokioje žvejybos veikloje propaguotų tos politikos tikslus ir principus ir užtikrintų jų laikymąsi nepriklausomai nuo geografinio rajono, kad būtų sudarytos vienodos veiklos sąlygos ES ir ne ES suinteresuotiesiems subjektams; kadangi pagal BŽP taip pat reikalaujama, kad ES bendradarbiautų tarptautiniu mastu, remdamasi patikimiausiomis turimomis mokslo žiniomis, ir kovotų su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (NNN) žvejyba;

B. kadangi ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo[2] (PBS) antros dalies penktoje antraštinėje dalyje („Žvejyba“) pripažįstama, kad svarbu išsaugoti ir tvariai valdyti jūrų biologinius išteklius ir ekosistemas remiantis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis, taip pat kad svarbu skatinti atsakingą ir tvarią žvejybos ir akvakultūros veiklą, gerą žuvininkystės valdymą bei stiprinti prekybos vaidmenį siekiant šių tikslų;

C. kadangi Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES padarė didelį poveikį ES žvejybos laivynui ir dėl to buvo prarasta kvota, nutrauktas laivų eksploatavimas ir sutrikdytos seniai įsitvirtinusios komercinės įmonės ir prekyba;

D. kadangi buvo sukurtas prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas[3], siekiant padėti valstybėms narėms, regionams ir sektoriams įveikti neigiamus padarinius, kuriuos jie patiria dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES, ir tokiu būdu siekiant sušvelninti atitinkamas išstojimo pasekmes ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai; kadangi tai, kad pereinamuoju laikotarpiu, dėl kurio susitarta PBS, ES kvotų dalys keičiasi ir atitenka Jungtinei Karalystei, turės didelių neigiamų ekonominių pasekmių ES žvejams;

E. kadangi Specialusis žuvininkystės komitetas parengs daugiametes išteklių išsaugojimo ir valdymo strategijas, kuriomis bus remiamasi nustatant bendrus leidžiamus sužvejoti kiekius ir kitas valdymo priemones, įskaitant išteklių, kuriems netaikomos kvotos, priemones, taip pat nustatant mokslinių duomenų rinkimo žvejybos valdymo tikslais nuostatas ir dalijantis šiais duomenimis su mokslo įstaigomis, kad jos galėtų pateikti kuo patikimesnes mokslines rekomendacijas;

F. kadangi Protokole dėl prieigos prie vandenų, kuris pridėtas prie PBS kaip 38 priedas, numatytas tikslinimo laikotarpis nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2026 m. birželio 30 d., per

---

[1] 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB.

[2] Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas (OL L 149, 2021 4 30, p. 10).

[3] 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1755, kuriuo sukuriamas prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas (OL L 357, 2021 10 8, p. 1).

kurį kiekviena šalis kitos šalies laivams suteiks visapusišką prieigą prie savo vandenų ir galimybę žvejoti susitarime išvardytas rūšis; kadangi po šios datos ES ir Jungtinė Karalystė kasmet ves derybas dėl abipusės prieigos prie vandenų ir žuvininkystės išteklių; pabrėžia, kad reikia aiškumo dėl laikotarpio po pereinamojo laikotarpio, kad būtų galima išlaikyti investicijas šiame sektoriuje;

G. kadangi su energetika susijusios PBS nuostatos taip pat taikomos iki 2026 m. birželio 30 d.; kadangi vis dėlto asociacijos taryba gali pratęsti jų galiojimą iki 2027 m. kovo 31 d. ir vėliau kasmet;

H. kadangi pagal PBS iki 2026 m. ES laivyno žvejybos galimybių dalis Jungtinės Karalystės vandenyse palaipsniui mažinama 25 proc., o tai turės įtakos visiems ES laivyno segmentams, įskaitant mažos apimties žvejybos sektorių;

1. atkreipia dėmesį į tai, kad visas „Brexit'o“ poveikis dar nėra iki galo žinomas, be kita ko, dėl to, kad žvejybos srityje vis dar neužbaigtas visapusiškas PBS įgyvendinimas ir susitarimas bus visiškai įgyvendintas tik 2026 m. birželio 30 d. pasibaigus pereinamajam laikotarpiui; pabrėžia, kad svarbu sąžiningai įgyvendinti PBS, atsižvelgiant į tai, kad vis dar kyla problemų; pritaria Komisijos įgyvendinimo ataskaitai, kad išlieka tam tikrų problemų, pvz., prekybos elektros energija susitarimų įgyvendinimas ir visapusiškas bei teisingas nuostatų dėl žuvininkystės įgyvendinimas;

2. ragina Komisiją imtis visų būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad po 2026 m. birželio 30 d. būtų išlaikyta abipusė prieiga prie vandenų ir žvejybos išteklių ir kad kvotos ES žvejams nebūtų toliau mažinamos; ragina supaprastinti ir padaryti sektoriui lengviau administruojamus mechanizmus, pagal kuriuos šalys keičiasi žvejybos kvotomis; ragina Komisiją užtikrinti, kad visi derybų su Jungtine Karalyste kanalai būtų atviri, siekiant rasti stabilius ir ilgalaikius abiem šalims naudingus sprendimus, kuriais žvejams ir visam žvejybos sektoriui būtų sudarytos stabilios ir nuspėjamos sąlygos ir kurie apimtų laikotarpį po 2026 m.; primena, kad PBS nuostatų dėl energetikos ir abipusės prieigos prie vandenų ir žuvininkystės išteklių galiojimo laikotarpiai sutampa, ir atkreipia dėmesį į numanomą šių dviejų sektorių sričių ryšį PBS;

3. atkreipia dėmesį į unikalią Airijos padėtį dėl jos sienos su Šiaurės Airija, „kaimynystės“ susitarimą dėl abipusės prieigos prie 0–6 jūrmylių zonos ir jos istorinę priklausomybę nuo abipusės prieigos prie Jungtinės Karalystės vandenų;

4. reiškia didelį susirūpinimą dėl netikrumo, atsiradusio dėl PBS antros dalies penktos antraštinės dalies („Žvejyba“) peržiūros nuostatos (510 straipsnis), kuri bus taikoma praėjus ketveriems metams po tikslinimo laikotarpio pabaigos; ragina Komisiją sparčiai, užtikrintai ir skaidriai dalyvauti derybose dėl daugiamečio susitarimo laikotarpiui po 2026 m., kartu užtikrinant sektoriaus stabilumą, ekonominį gyvybingumą ir nuspėjamumą; pabrėžia, kad šis susitarimas turi būti susietas su bendra PBS peržiūra ir kad negali būti leidžiama toliau mažinti ES kvotų dalių; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad svarbu išlaikyti visų PBS aspektų tarpusavio ryšį, visų pirma susieti Jungtinės Karalystės prieigą prie bendrosios rinkos su PBS nuostatomis dėl žuvininkystės;

5. pakartoja, kad abipusė ir nuolatinė prieiga prie vandenų ir žuvininkystės išteklių turi

būti laikoma pagrindine ES ir Jungtinės Karalystės santykių dalimi ir todėl turi būti sprendžiama kartu su daugeliu klausimų, susijusių su prekyba ir prieiga prie bendrosios rinkos; primena Komisijai, kad labai svarbu užtikrinti, jog nuo 2026 m. pasibaigus pereinamajam laikotarpiui PBS būtų taikomas stabiliai ir tvariai;

6. primena, kad, jei pasibaigus tikslinimo laikotarpiui Jungtinės Karalystė nuspręstų apriboti ES žvejybos laivų prieigą prie Jungtinės Karalystės vandenų, ES galėtų imtis priemonių savo interesams apsaugoti; primena, kad pagal patį PBS šios priemonės apima Jungtinės Karalystės žuvies importui taikomų tarifų ar kvotų atkūrimą ir kitų PBS dalių sustabdymą, jei kiltų didelių ekonominių ar socialinių sunkumų ES žvejų bendruomenėms pavojus; pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu ES turėtų apsvarstyti galimybę susieti kitas konkrečias PBS dalis, pvz., Jungtinės Karalystės prieigą prie Europos elektros energijos rinkos, taip pat kitus atitinkamus sektorius pagal PBS, su ES prieiga prie Jungtinės Karalystės vandenų ir žuvininkystės išteklių;

7. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti, kad PBS būtų visapusiškai įgyvendintas, turėtų būti naudojamos ir išnaudojamos visos atitinkamos teisinės priemonės, įskaitant priemones, susijusias su prieiga prie rinkos, taip pat visos PBS numatytos kompensacinės ir atsakomosios priemonės ir ginčų sprendimo mechanizmai;

8. ragina Komisiją padėti valstybėms narėms greičiau ir visapusiškai pasinaudoti prisitaikymo prie „Brexit‘o“ rezervo lėšomis siekiant skatinti ir remti žuvininkystės sektorių ir poveikį patiriančias pakrančių bendruomenes, taip pat kompensuoti visų laivynų patiriamus nuostolius, įskaitant nuostolius, patiriamus mažos apimties žvejybos laivų; apgailestauja, kad prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas nėra naudojamas siekiant padėti didmeninei prekybai ir perdirbimo sektoriams, kurie labai nukentėjo nuo šios krizės;

9. ragina Jungtinę Karalystę susilaikyti nuo bet kokių diskriminacinių vienašalių techninių priemonių priėmimo; pakartoja, kad PBS numatyta, jog techninės priemonės turėtų būti proporcingos, pagrįstos patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis, vienodai taikomos abiejų šalių laivams ir apie jas turi būti pranešta iš anksto; pabrėžia Specialiojo žuvininkystės komiteto vaidmenį siekiant bendro požiūrio į technines priemones ir aptariant bet kokias priemones, apie kurias viena šalis gali pranešti kitai šaliai; primena, kad pagal PBS kiekviena šalis įpareigojama tiksliai pagrįsti, kad bet kokių šioje srityje taikomų priemonių pobūdis yra nediskriminacinis ir primena, kad būtina užtikrinti ilgalaikį aplinkos tvarumą, remiantis moksliškai patikrinamais duomenimis; pakartoja, jog labai pageidautina, kad Jungtinė Karalystė kuo labiau laikytųsi ES taisyklių; pabrėžia, kad šiuo klausimu reikėtų labiau koordinuoti veiksmus su ES ir kad turėtų būti nustatytos tinkamos pranešimo ir dalyvavimo procedūros; ragina Komisiją ypač budriai stebėti, ar laikomasi šių sąlygų, ir griežtai reaguoti, jei Jungtinė Karalystė imtųsi diskriminacinių veiksmų;

10. ypač pabrėžia, kad saugomų jūrų teritorijų nustatymas turi būti nediskriminacinis, pagrįstas moksliniais duomenimis ir proporcingas; pabrėžia, kad saugomos jūrų teritorijos turėtų būti nustatytos su aiškiai apibrėžtais apsaugos tikslais ir neturėtų būti naudojamos kaip priemonė riboti užsienio laivų prieigą prie vandenų; atsižvelgdamas į

tai, apgailestauja dėl vienašališko požiūrio, kurio Jungtinė Karalystė laikėsi aplink Dogerio banką nustatydama teritorijas, kuriose ribojama žvejyba, ir dėl to, kad Jungtinė Karalystė planuoja naudoti šias teritorijas kitai ekonominei veiklai;

11. prieštarauja visiems vienašališkai priimamiems sprendimams, kuriais nustatomos žvejybos galimybės ir kurie prieštarauja tarptautinės teisės nuostatoms arba patikimiausioms turimoms mokslinėms rekomendacijoms, taigi kelia abejonių dėl tarptautinių susitarimų patikimumo ir kenkia tausiam bendrų išteklių naudojimui; primygtinai ragina Komisiją imtis visų būtinų ir proporcingų priemonių, siekiant išspręsti ginčus su atitinkamais tarptautiniais partneriais ir užtikrinti tarptautinių prievolių vykdymą;

12. primena, kad „Brexit'as“ pakeitė Šiaurės Atlanto šalių santykius; mano, kad „Brexit'as“ neturėtų būti naudojamas siekiant manipuliuoti kvotų paskirstymu pagal Šiaurės susitarimus; primygtinai reikalauja, kad būtų laikomasi ankstesnio žvejybos galimybių paskirstymo, kuris visada buvo nustatomas remiantis patikimiausiais turimais moksliniais duomenimis ir rekomendacijomis; ragina Komisiją pasiekti stabilius ir ilgalaikius žvejybos valdymo susitarimus su partneriais šiaurės rytų Atlante;

13. reiškia susirūpinimą dėl ES laivų licencijavimo; pažymi, kad laivai, kurių ilgis mažesnis nei 12 metrų, buvo vieni iš labiausiai nukentėjusių dėl vėlavimo išduoti žvejybos licencijas arba licencijų neišdavimo, nes daugelyje jų per visą ataskaitinį laikotarpį nebuvo įrengtos laivų stebėjimo sistemos; apgailestauja, kad PBS nebuvo atsižvelgta į pagal ES reglamentus taikomas laivų stebėjimo sistemų taisykles, kurios taip pat buvo privalomos Jungtinei Karalystei iki „Brexit'o“; primygtinai ragina Komisiją toliau dėti pastangas siekiant susitarti dėl neišspręstų licencijavimo klausimų, įskaitant licencijuotų žvejybos laivų prieigos prie Jungtinės Karalystės vandenų ir Karūnos priklausinių vandenų apimtį, taip pat kartu su Jungtine Karalyste parengti praktiškai įgyvendinamą būsimą licencijų išdavimo sistemą;

14. pažymi, kad klausimai, susiję su ES laivų licencijavimu, daro didelį poveikį smulkiesiems žvejams, ypač iš šiaurės Prancūzijos ir Normandijos, nes šie laivai negali pakeisti savo žvejybos plotų;

15. primygtinai ragina PBS šalis dėti daugiau pastangų siekiant tarptautiniu mastu skatinti tausiąją žvejybą ir gerą žuvininkystės valdymą, skatinant steigti regionines žuvininkystės valdymo organizacijas; primygtinai ragina Komisiją bendradarbiauti su Jungtinės Karalystės valdžios institucijomis ir kitomis susijusiomis šalimis steigiant regioninę žuvininkystės valdymo organizaciją pietų Atlante;

16. reiškia susirūpinimą dėl žvejybos veiklos perkėlimo poveikio įgyvendinus PBS, ypač Lamanšo sąsiauryje; ragina Komisiją pasiūlyti regioninį Lamanšo sąsiaurio ir Šiaurės jūros valdymo planą siekiant sušvelninti šį poveikį ir išvengti peržvejojimo;

17. primygtinai ragina Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad priimant visus sprendimus pagal PBS būtų paisoma įvairių institucijų prerogatyvų ir būtų laikomasi atitinkamų teisėkūros procesų, visų pirma su techninėmis priemonėmis susijusių sprendimų atveju;

18. palankiai vertina tai, kad tiek ES, tiek Jungtinė Karalystė yra Kovos su NNN žvejyba veiksmų aljanso, įsteigto 2022 m. birželio mėn. siekiant skatinti pastangas ir veiksmus kovojant su NNN žvejyba tarptautiniu lygmeniu, narės;

19. primena, kad pagal PBS leidžiama susitarimo šalims konsultuotis su pilietine visuomene; todėl ragina žuvininkystės sektoriaus, regionų valdžios institucijų, pakrančių bendruomenių ir kitų suinteresuotųjų subjektų atstovus aktyviai dalyvauti stebint, kaip laikomasi PBS, ir jį įgyvendinant; primygtinai ragina Komisiją stengtis šiuo tikslu įsteigti ES vidaus žuvininkystės sektoriaus vidinę patariamąją grupę, nedarant poveikio esamoms patariamosioms taryboms;

20. pakartoja savo raginimą Komisijai imtis savo, kaip ES atstovės, vaidmens santykiuose su ES nepriklausančiomis šalimis, kad ji galėtų pasiūlyti tvirtesnius dalyvaujamojo valdymo modelius ir bendrą valdymą tarpvalstybiniais atvejais su ES nepriklausančiomis šalimis;

21. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad Specialiojo žuvininkystės komiteto darbas būtų skaidrus ir kad Parlamentas būtų reguliariai informuojamas apie šį darbą ir priimtus sprendimus; ragina, kaip jau anksčiau yra raginęs šis Parlamentas[4], kad Žuvininkystės komiteto techninio lygmens atstovai būtų pakviesti dalyvauti Specialiojo žuvininkystės komiteto posėdžiuose kaip stebėtojai.

[4] 2022 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl žvejybos Lamanšo sąsiauryje, Šiaurės jūroje, Airijos jūroje ir Atlanto vandenyne ateities Jungtinei Karalystei išstojus iš ES (OL C 434, 2022 11 15, p. 2).

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

58 straipsnis – Bendra komitetų procedūra Paskelbimo plenariniame posėdyje data	15.12.2022
Priėmimo data	27.6.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 25 –: 0 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Aguilera, João Albuquerque, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Rosanna Conte, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella, Peter van Dalen, Theodoros Zagorakis
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Luke Ming Flanagan, Ska Keller, Gabriel Mato, Grace O'Sullivan, Nikos Papandreou, Raffaele Stancanelli, Annalisa Tardino
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Fabienne Keller

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

25	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Raffaele Stancanelli
ID	Rosanna Conte, France Jamet
NI	Marc Tarabella
PPE	Maria da Graça Carvalho, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Pierre Karleskind, Fabienne Keller
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić, Nikos Papandreou
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Ska Keller, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

0	-

1	0
The Left	João Pimenta Lopes

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė